

Pilot Agder

- forsøksprosjekt om felles drift av kommunale og statlige
arkivinstitusjoner

Aktørene:

Arkivsenter sør

Interkommunalt arkiv i Vest-Agder
(IKAVA)

Arkivverkets depot- og
brukertjenesteseksjoner i Kristiansand
(Statsarkivet i Kristiansand)

Bakgrunn:

- I prosessen rundt, og forhandlingene om, ny leieavtale mellom Arkivverket, IKAVA og Statsbygg kom ideen om å utvikle et tettere samarbeide om oppgaveløsning og publikumstjenester i Kristiansand.
- Men også fordi vi hadde flerårig erfaring med samarbeid under fellesnavnet *Arkivsenter sør*:
 - Felles lesesal og betjening av den.
 - Felles og likeverdig formidlingsprogram og formidlingsprosjekt
 - Felles faglige og sosiale arrangement for de ansatte

Formål:

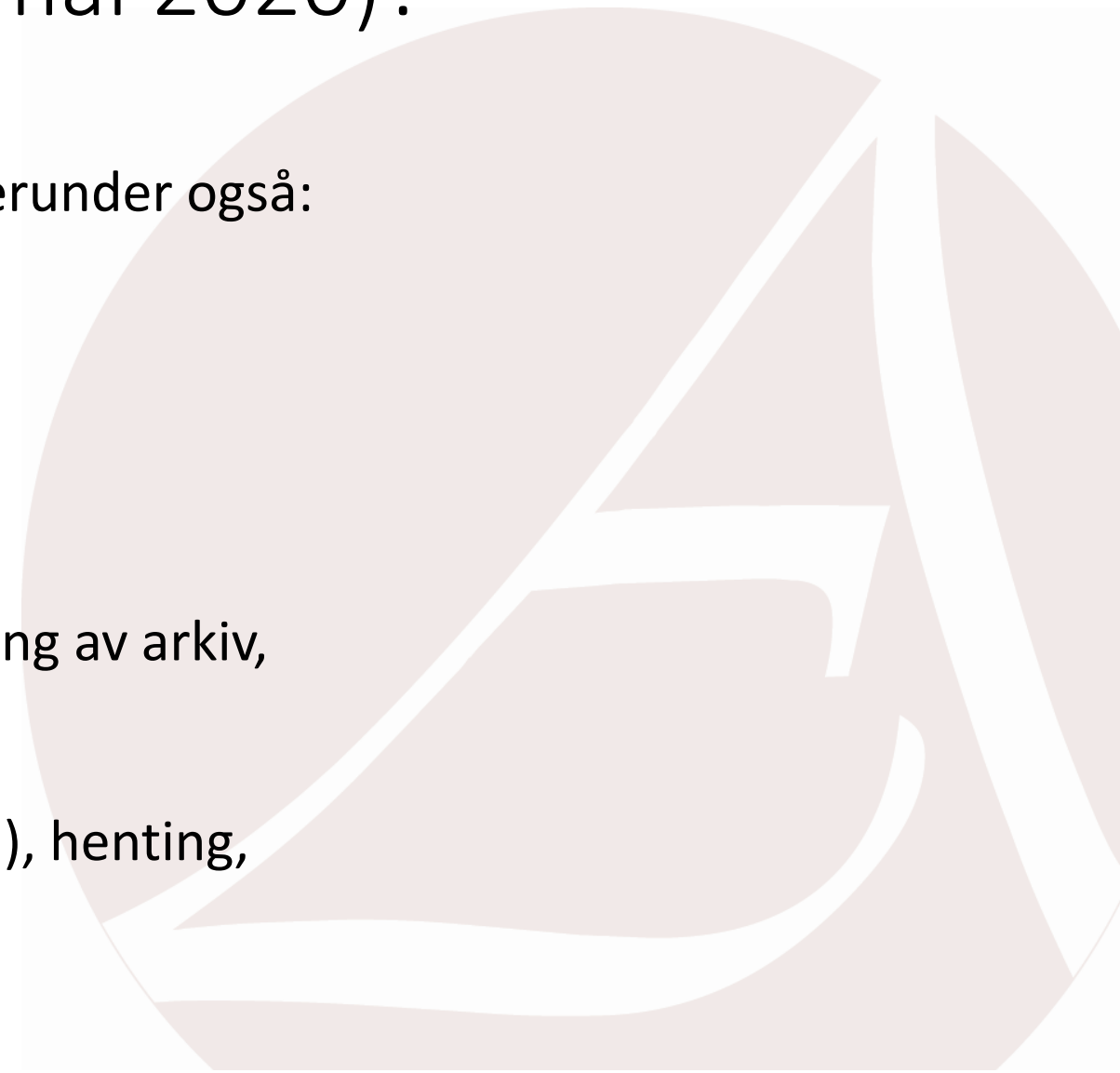
- Hovedformålet med prosjektet er å utvikle en modell hvor Arkivverket «setter ut» store deler av virksomheten regionalt til regionale arkivinstitusjoner, og på denne måten oppnå mer enhetlige brukeropplevelser i regionene.
- Kan en gjennom slike samarbeid skape sterkere regionale arkivsentra og varig felles drift av kommunale og statlige arkiv?

Forprosjektet (jan.-okt. 2018)

- Legge til rette for oppstart av piloten, og utforme utkast til avtale mellom Arkivverket og IKAVA.
- Prosjektgruppa ønsket et strekt og selvstendig arkivsenter med økt satsning på formidling, privatarkivarbeid og felles saksbehandling.
- Arkivverket ønsket ikke leveranser ut over «status quo», da dette ville kreve økt bruk av ressurser.
- Tekniske og juridiske hindringer vanskeliggjorde også felles saksbehandling.

Hvilke tjenester skal IKAVA levere for Arkivverket i pilotperioden (okt. 2018 – mai 2020)?

- Lesesalsbetjening
- Saksbehandling i avleverte arkiv i depot, herunder også:
 - Rettleiing på telefon
 - Partsinnsyn/forskerinnsyn
 - Avskrift fra gotisk
- Formidling og ulike regionale samarbeid.
- Bibliotektjenester.
- Depottjeneste: mottak, kontroll og oppstilling av arkiv, ordningsetterslep.
- Skanning «ved bestilling».
- Privatarkiv: bevaringsvurdering (inntil 2 hm), henting, ordning og katalogisering.

Bemanning:

- Daglig leder (arkivsjef) på IKAVA har instruksjonsrett, rett til å allokere, organisere og samordne ressursene i prosjektet.
- Daglig leder på IKAVA erstatter to fagdirektører i Oslo.
- Det er 7 ansatte i til sammen 6,1 stillinger i Arkivverket som er en del av arbeidet i Pilot Agder (2,6 i depot, 3,5 i brukertjenester).
- Ansettelsesforholdet og rettighetene til personalet i Arkivverket er uendra for de ansatte.
- Arkivverket betaler en godtgjørelse per ansatt i piloten i tillegg til en årlig sum til formidlingsarbeid (tils. 325 000 kroner per år).

Erfaringer – lesesal og formidling

- Her hadde institusjonene allerede et utstrakt samarbeid under navnet Arkivsenter sør, m/bl.a.:
 - Felles betjening av lesesal hvor begge institusjoner har tilgang til hverandres magasiner.
 - Felles formidlingsarrangementer hvor personer fra begge institusjoner alltid er tilstede.
 - Felles formidlingsprosjekter (avisartikler, utstillinger m.m.)
- Foreløpig ingen konkrete endringer etter at piloten er satt i gang.
- Endringer som trolig vil komme:
 - Formidling: Felles nettside og Facebook-side under navnet Arkivsenter sør
 - Faste «bakvakter» for hverandre på lesesal.

Erfaringer – saksbehandling/depot/privatarkiv

- På disse områdene var det lite samarbeid mellom institusjonene, og slik er det ennå selv om piloten er satt i gang.
- Allokering av ressursene er blitt mindre byråkratisk.
- Samarbeidet mellom arkivverkets ansatte i Kristiansand har blitt mye bedre. «Skottene» mellom depot- og brukertjenesteseksjonene er fjernet. Dette har før til mer erfaringsutveksling, bedre ressursutnyttelse og mindre sårbarhet i «krisesituasjoner».
- Ved langtidsfravær i Arkivverket brukes IKAVA-ansatte som vikarer. Økonomisk kompensasjon for dette er avtalefesta, dette fører til mindre sårbarhet ved langtidsfravær.

Mulige positive effekter av Pilot Agder:

- Bedre tjenester til publikum / likt tjenestenivå lokalt.
- Publikum kan forholde seg til én arkivinstitusjon lokalt.
- Bedre styring og utnytting av personalressursene på arbeidsstedet.
- Bedre utviklingsmuligheter for de ansatte på tvers av institusjon
- Mindre sårbare ved fravær eller i perioder stort arbeidspress.
- Mindre byråkrati og større «lokalt selvstyre».
- Bedre tilpassing til lokale forhold og regionale samarbeid.
- Sterkere regionalt formidlingsarbeid.
- Stordriftsfordeler (lesesal, formidling, saksbehandling)
- Felles «inngang» for publikumshenvendelser, og felles svar fra begge institusjoner ved bruk av et sakarkivsystem.
- Utvikling av en «modell» som kan brukes i en landsomfattende styrking/oppbygging av regionale arkivsentra.

Mulige negative effekter av Pilot Agder:

- Fare for tap av kompetanse pga. mange oppgavefelt/lite spesialisering.
- Fare for svekkelse av samhandling mellom arbeidsstedene i Arkivverket, f.eks. i saksbehandlingen.
- Fare for ulikt tjenestenivå/ ulike rutiner o.l. i de ulike regionene.
- Fare for mange dårlige standarder/rutine, i stede for en felles gjennomarbeidet standard/rutine på de ulike oppgavefelt.
- Ved eventuell «full løsrivelse» er det fare for at kompetanse innenfor depotarbeid og saksbehandling som Arkivverket har opparbeidet gjennom 200 år kan gå tapt.
- Med mer «lokalt selvstyre» blir det vanskeligere å koordinere utviklingsarbeidet på arkivfeltet.
- Regionene mister påvirkningskraft mot sentrale beslutningstakere.

